

Az Üveghegyen is túl

Beszámoló az 55. Nemzetközi Űrkongresszusról

A Nemzetközi Asztronautikai Szövetség 2004-ben is megrendezte éves konferenciáját. Ezúttal a távoli Kanada egyik még távolabbi városa, Vancouver adott otthont a rendezvénynek. A Villanykarról ketten is kijutottunk. Beszámolunk.

Egyik ismerősöm nyáron járt Kanadában, pont Vancouverben, és mikor tanácsot kértünk tőle, hogy mit érdemes megnézni, előljáróban csak annyit mondott: „*Vancouver British Columbiában van. A helyiek csak úgy hívják a környéket, Beautiful British Columbia. Pofátlanság így hívni... de...de igazuk van.*”

Mi is ez az egész?

A Nemzetközi Asztronautikai Szövetség (IAF), a Nemzetközi Űrakadémia (IAA) és a Nemzetközi Űrjogi Intézet (IISL) minden évben megszervezi a Nemzetközi Űrkongresszust (International Astronautic Congress – IAC). Az űrkutatás legújabb eredményeivel, a lehetséges kutatási irányokkal, távlati tervekkel foglalkozó kongresszus az év legrangosabb üreseményének számít. Nemcsak az adott téma vezető szakemberei vesznek részt rajta, hanem gazdasági jogi és oktatási területről egyaránt érkeznek hozzáértők, érdeklődők. Nagyon sok fiatal (egyetemista vagy Ph.D.) hallgató is van a résztvevők között. Az Európai Űrügynökség (European Space Agency – ESA) Oktatási Irodája egy pályázati programon keresztül évente lehetővé teszi lelkes fiatalok számára, hogy részt vehessenek az űrkongresszuson. Habár a program 1999-ben indult, magyar diákok csak 2002-től vehetnek részt rajta, ugyanis ez főként az ESA tagországoknak szóló pályázat. Míg 2002-ben három fiatal utazhatott ki Houstonba, addig 2003-ban kilenc magyar tanuló fért be a 400 fős európai keretbe. 2004-ben a kanadai helyszín miatt az ESA csak 100 európai fiatal kiutazását tudta biztosítani, pedig minden eddiginél több (kb. 800) pályázat érkezett. Magyarországról több mint tíz fiatal fordult az Oktatási Irodához, de mindössze négy magyar hallgató nyerte el a támogatást. Közülük ketten is a Műegyetemről.

Ugródeszkánk Hollandia

A hollandiai Nordwijk városában volt a 100 fiatal számára a program kezdete október 1-én, ahol vendégül láttak minket az Európai Űrkutatási és Technológiai Központban (European Space Research and Technology Centre - ESTEC).

Kettőnknek két nappal korábban, egy felvezető amszterdami kirándulással kezdődött a kaland. Már ez a város is megérne egy külön cikket, s most nem csak a turistalátványosságokra gondolok. Egészen más az életfelfogás!

Amszterdam a biciklik városa. Aki teheti, biciklivel jár – na nem olyan modern bringákra kell gondolni, mint amilyenek nálunk vannak, hanem a 80-as évek termékeire, amelyek azóta már persze igen elhasználódtak. Annak ellenére, hogy ezek a rozsdás vackok is karnyi vastag láncokkal vannak mindenhol rögzítve, évente százezer darabot lopnak el belőlük.

Amszterdam a csatornák városa. Nem hiába hívják észak Velencéjének, sok száz csatornájával és hídjával igazi különlegesség. A víziutak három méter mélyek, amelyből a helyiek szerint egy méter iszap, egy méter lopott bicikli és egy méter a víz.

Amszterdam a művészetek városa. Legalábbis a művészeké. Egy igazi látogató nem teheti meg, hogy úgy jár a városban, hogy nem teszi tiszteletét Van Gogh múzeumában. Nekünk szerencsénk volt, és egy Manet kiállítást is láthattunk. (Nem elírás, Monet kortársáról van szó.)

Amszterdam a sör városa. Erre legjobb példa a régi Heineken gyár, amely ma múzeum és élményház. Amellett, hogy bemutatták a sörgyártás történetét, láthattuk mire képes a modern technika és a sok pénz, s közben még sört is csapolhattunk. Kicsit másképp működött ez utóbbi dolog, mint a gólyatáborban.

Amszterdam az éjszaka városa. Pezseg az élet. Coffeshopok (ha Hollandiában szívsz, akkor is büntényt követsz el, mert ott is vonatkoznak rád a magyar állam törvényei), szexboltok (*hm, izé...*), piros lámpás negyed (50 euró/menet), s a zugárusok (*Koko? For you just 30.*)

Minden kísértés és komplikáció ellenére mi is megérkeztünk Nordwijk-ba október elsejére. Délelőtt szakmai előadásokat hallgathattunk, utána pedig bejártuk az intézményt. Láttunk kiállításokat, Faraday-kalickát, rázópadot, készülő űrszondákat, 3D filmet, űrszimulátort és a Nemzetközi Űrállomás egyik készülő egységét. De az igazán izgalmas dolgok csak másnap kezdődtek...

Ég és föld között

A repülőút alatt azon töprengtünk, miért a középső blokkot foglalta le az ESA a fiatalok számára, ahonnan semmit sem lehet látni a gyönyörű kilátásból. Azért sikerült felváltva ablakhoz férköznünk, és láttuk Grönland jeges vidékét, Kanada folyóit, s egyikünk mázlista módon a leszállást is végignézhette, ahogy ereszkedünk a Sziklás hegység felett, majd befordulunk Vancouver fölé. A csoport fele egy másik géppel jött, s egy aprócska hiba miatt délután hat helyett hajnali fél hatkor érkeztek csak meg két átszállással.

Csoda

A Föld száz csodája között feltétlenül meg kellene említeni Vancouvert is. Sem szavakkal, sem képekkel nem lehet leírni ezt a helyet, látni kell! A belvárosban kékes felhőkarcolók sorakoznak, hatalmas épületek és autók, derékszögű vonalzókkal szabott utak, ahol a házsámok nem számítanak csak az utcasarkok. A város büszke a történelmére, amely mindössze 130 évet ölel fel, ugyanis az 1880-as években leégett a város helyén álló falu, és utána építették fel Vancouvert, amely mára a hatvanmilliós lakosságú Kanada harmadik legnépesebb városa lett. Kétségetlen azonban, hogy tele van különlegességekkel: tengeri naplemente öböl homokos parttal, ház tetején fenyőfa, közlekedés egyirányú bicikliúttal - külön görkorcsolyasávval, hatalmas kínai negyed. A belváros közvetlen szomszédságában több kerületnyi kiterjedésű park fekszik, ahol meghagyták az ezeréves óriásfenyőket, és a turista könnyen együtt falatozhat kanadai ludakkal vagy mosómedvékkel. A belvárost az északi városrésszel összekötő Lion Gate hidat eredetileg a Guinness nővérek (igen, a sörösök) építették saját használatra, és ugyanaz a mérnök tervezte, aki a Golden Gate-et. A híd túloldalán már a Sziklás hegység kezdődik. A puccos hétvégi házak között egy félelmetes szurdok húzódik, rajta a világ egyik leghosszabb gyalogos függőhídjával. Az első hegycsúcsra lanovka visz fel, és odafenn nyáron nagyon mókás favágó show-t játszanak, télen meg síelni lehet. A kilátás az 1250 méteres csúcsról minden esetben gyönyörű: az óceán kis öblei a hatalmas teherszállító hajókkal, Vancouver felhőkarcolói, a távolban a füstölgő Mount St. Helens, hátrafele pedig a farkasokkal és grizzly-kkel teli hatalmas hegyek.

Az űrkongresszus

A világhiállításra épített Canada Place konferenciaközpont adott otthont az idei kongresszusnak, amely 2500 résztvevőt vonzott a világ minden tájáról. A hétfői nyitóünnepségen igazi kulturális egyveleget láthattunk, indián áldással, kínai lányokkal, miniszterekkel, Julie Payette kanadai űrhajósnő házigazdaságával. Az IAC-t idén a „Végtelen lehetőségek - globális valóságok”

mottóval hirdették meg, s hogy mennyire a végtelen lehetőségek kongresszusa ez, azt jól tükrözi, hogy a hétfői plenáris ülésen jelentették be: a SpaceShipOne másodszorra is sikeresen felszállt, és ezzel megnyerte az úgynevezett X-Prize díjat.

Az öt nap alatt tucatnyi párhuzamos szekcióülésen több mint ezer előadás hangzott el a legkülönbözőbb űrhöz kötődő témákban, és több száz poszter került bemutatásra. Ezen felül napi két plenáris ülés, kiemelt előadások, közgyűlések, egy hatalmas szakmai kiállítás és egyéb programok vártak a résztvevőkre.

Az első napon például James Cameron filmrendező, Yannick de Ecatha, a CNES igazgatója, Jean-Jacques Dordain, az ESA igazgatója, Sean O Keefe, a NASA igazgatója, Anatoly Perminov, a Roscosmos igazgatója és Shuichiro Yamanouchi, a JAXA igazgatójának a részvételével az emberes űrutazások jövőjéről tartottak kerekasztal-beszélgetést. Mi magyarok is tartottunk előadást: Pörneczy Eszter (Universität zu Köln) az ESA és az Európai Unió lehetséges kapcsolatainak jogi hátterét vizsgálta, Haidegger Tamás (BME) az űrrepülőkön és az űrállomáson működő robotkarokról értekezett, Bacszárdi László (BME) a műholdas kommunikáció és a kvantuminformatica kapcsolatát boncolgatta, míg Horvai Ferenc (ELTE) csillagász-hallgató a Naphoz tervezett kutatószondát. Sőt, találkozhattunk Jang Li-vej-jel, az első kínai űrhajóssal, repülhettünk hidroplánnal, uzsonnázhattunk sirályokkal, részt vehettünk különböző ifjúsági programokon, és sok új ismerőst szerezhattunk.

Ideje felszállni

A konferencia október 8-án elkészönt Kanadától, 2005-ben megint másfele veszi az irányt. De Vancouver egy olyan város, ami igazán a szívünkhöz nőtt, még akkor is, ha két fényképes igazolvány kell ahhoz, hogy egy kocsmába beengedjenek. Vancouver-t nem érdemes kihagyni! A maga zöld hangulatával, a barátságos emberekkel, s a jellegzetes nyugati szemlélettel olyan hely, ahol mindenki jól érezheti magát. A 2010-es téli olimpiára már most árusították a pólókat és egyéb kacsákat. Nem vettünk. Most még nem.

Bacsi, T.